Resa med flyt - Skånska vinterfåglar 10-13 januari 2013

Text och foton: Ritva Elg, Karin Hendahl, Torbjörn Winqvist

Skåneresan brukar bjuda på intressanta fåglar under vintern, då fågellivet går på lågvarv hemmavid, och årskryssare kan få en pangstart på året.

Årets resa levde minsann upp till förväntningarna - vi lyckades finna nästan alla målarter. Fokus låg på att finna svårare arter, snarare än att maximera antalet kryss. Tempot var lugnt, vi tog oss tid att söka på lokalerna när så behövdes. Reseledare Hans-Georg gav tips om hur man identifierar mer svårbestämda arter. Stämningen i gruppen var så klart god.

Om resan

Resan gick med tåg på torsdagsmorgonen från Sthlm C till Lund, dit vi anlände 12:40 efter drygt fyra timmars behaglig färd. Reseledarna hämtade strax två minibussar och vi kunde lasta in och åka direkt mot den första lokalen.

Vi bodde alla nätter på STFs vandrarhem i Blentarp, där vi var de enda gästerna. Första kvällen fick vi handla mat till följande dagars frukostar och matsäckar. Första och sista middagen åt vi på bykrogen, som är en tillgång i Blentarp. De serverar mycket god mat! Fredagsmiddagen intogs på kinesrestaurangen i Sjöbo, god mat där med. Varje dag avslutades med artgenomgång och något eftersnack. Sista kvällen något längre med litet vin och tilltugg. Vi reste hem från Lund på söndagen kl 16:23 och kom åter till Sthlm C kring 21:10, tåget var ca 30 minuter sent.

Första och sista dagen prioriterades lokaler i centrala Skåne. Fredagen gick mot sydkusten och Österlen medan lördagen ägnades Bjäre- och Kullahalvöarna. Vädret var rätt kallt, mest beroende på en snål vind från nordsektorn, vi hade några minusgrader och enstaka solglimtar. Oftast rörde vi oss på frusen barmark, med några tunna stråk med snö på sina ställen.

Resan var väl förberedd genom listor som skrivits ut från Svalan. Larm på såväl Svalan som BMS följdes noga. Inte särskilt många rapporter på Svalan torsdag och fredag, något fler under helgen. Tyvärr ibland rätt dåliga platsangivelser. Alla är inte lokala skådare!

Solen gick upp ca 8.30 och ner ca 16 så här års. Vid halv 5 var det redan i mörkaste laget för skådning.

Reseledarna P-G och Hans-Georg andas ut.

Deltagarna

Hans-Georg Wallentinus och P-G Larén ledde resan som gick för sjunde gången. Deltagare på resan var Karin Hendahl, Marianne och Anders Sundqvist, Torbjörn Winqvist, Kerstin Nordenadler, Olle Mauritzon, Eva Pettersson, Kari Ottesen, Rudi Edelberger, Ritva Elg, Monica Ahlberg, Jarl Schubert, Leif Lindholm och Gunnar Siljestrand.

Skådningen

Innan jul hade Skåne en period med snö och kraftig kyla vilket nog förklarar varför fågeltillgången var sämre än normalt. Några rariteter

larmades inte ut och vi avråddes från att besöka Falsterbonäset p g a brist på fåglar.

Resan gav trots detta 88 arter (fåglar som setts av minst två personer), vilket vi var mycket nöjda med - särskilt med tanke på Hans-Georgs prioritering av arter som är svåra att hitta. Bland höjdpunkterna på resan kan nämnas fjällgås, toppskarv, kungsörn, jaktfalk, skärsnäppa, kungsfiskare, vattenpiplärka, forsärla och kornsparv.

Nedan pekas de viktigaste lokalerna ut och de mer anmärkningsvärda fåglar som kunde ses där. Övriga fåglar som sågs på flera/ många platser framgår av artlistan mot slutet.

De viktigaste lokalerna och arterna

Torsdag 10/1

Lund – i en hög tuja på en innergård vid van Dürens väg kunde vi se sex hornugglor gömma sig bland grenarna.

Blyg hornuggla

Lunds reningsverk – mycket fågel i dammarna, mest änder men även flera smådoppingar. Ritva och P-G siktade även en hybrid, troligen svartand och xx.

Dammarna vd Lunds reningsverk

Swedechrome i Malmös norra hamn – här hade flockar med berglärkor och vinterhämplingar larmats men vi fann dem inte.

Hardeberga stenbrott – försök på berguv, som finns där. Där var blåsigt och bullrigt, inget hördes. Det hade hunnit bli mörkt, kanske försökte vi för sent?

Vi lyssnar efter berguv vid Hardeberga stenbrott

Fredag 11/1, avfärd 07:00

Trelleborgs västra småbåtshamn – efter en stunds letande fann vi den larmade svarthakade buskskvättan, som var ganska rörlig. En forsärla och några ängspiplärkor hoppade bland tången.

Albäcksåns mynning – efter stranden mot Öresund sågs några rödbenor, på havet låg mängder av änder och vitfågel.

Albäckens parkering – i ett parklandskap fann vi en flock stenknäckar och några bofinkar i höga träd. En skogsduva och en flock ringduvor flög förbi. Ritva upptäckte en järnsparv. Efter vägen till parkeringen höll några turkduvor till.

Turkduva på vägen till Albäckens parkering

Ingelstorps ängar – på den vida slätten fanns mängder av gäss, inkl några bläsgäss, många sädgäss och en liten flock vitkindade gäss. Även en stenfalk, några fjällvråkar och en flock vinterhämplingar drog förbi.

Hammar – vi kunde sikta ett större antal kornsparvar i en pilrad från långt håll. Kall vind.

Kornsparvarna satt i femte pilträdet från höger

Kåseberga hamn – i hamnbassängen sam en alfågel, fler syntes ute på havet.

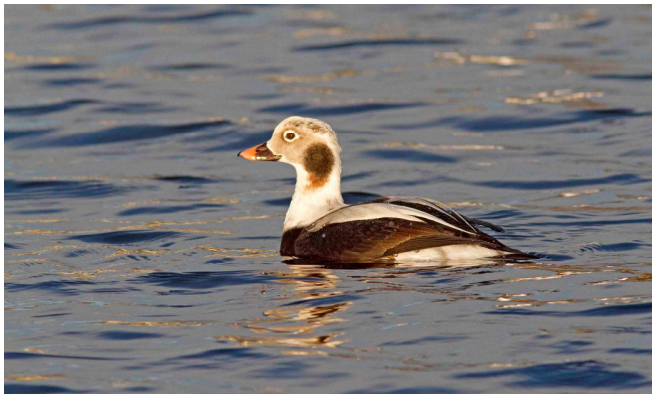

Alfågeln i Kåseberga hamn

Simrishamn – hård iskall vind med snöyra gjorde skådningen svår, vi lyckades inte finna målarterna kaspisk och medelhavstrut och stannade inte länge. Inte heller rörhönan var synlig i ån.

Lördag 12/1, avfärd 06:30
Dagen inleddes i mörker med sträckkörning upp till Bjärehalvön, ca 10 mil. Ankomst lagom till soluppgången.

Glimminge plantering – vi sökte den larmade vattenpiplärkan kring fälten av uppspolad tång och fann den ca 1 km syd från parkeringen.

Torekovs hamn – på ett skär sydväst om hamnen fann vi fem toppskarvar bland alla storskarvar.

Torekovs rev – här fick vi söka runt hela hamnviken. En pilgrimsfalk, som landade på revet strax intill en sovande svan ställde till oro. Det tog ett tag innan en flock skärsnäppor kunde siktas. Till sist kom vi hyggligt nära dem vid den östra udden.

Kattviks hamn – denna dag sågs inget särskilt. Bara en död storskarv på land.

Havsskådning vid Kattviks hamn

Rönnen – den larmade jaktfalken hade landat på gott sikthåll just innan vi kom fram till lokalen, där hade vi flyt. Däremot kunde vi inte upptäcka den grupp med berglärkor, som setts strax innan vi kom.

Sandön Utvälinge – här sökte vi skäggmesar som brukar finnas här. Snart rörde sig en flock i vassen helt nära bron ut mot bryggan. Vasstråna böjde sig dramatiskt när de landade på dem. Några åkte ”brandkårsstång” nedför stråna.

Spaning efter den svarthakade buskskvättan i Trelleborgs västra småbåtshamn. En forsärla blev bonus.

Skäggmes vid Sandön Utvälinge

Vi såg inte en enda alka och bara ett fåtal ejdrar. Hans-Georg såg några smålommar flygande på håll över havet.

Söndag 13/1, avfärd 08:15
Istorp – återigen ett stort fält med stora mängder av olika gäss. Roligt var när ett läte fick oss att uppmärksamma en ensam fjällgås, som vi sen kunde följa och lyssna på medan den flög runt och sökte sällskap.

Övedskloster – vi såg många småfåglar kring matningar, men fann inte någon strömstare i ån. I slottsparken betade några lamadjur. En varfågel satt en stund i en trädtopp. Enda hackspetten flög runt bland träden.

Vombs ängar – mängder av gäss betade på fälten.

Silvåkratornet vid Krankesjön – i bäcken kunde några av oss se en kungsfiskare och även spår i snön av en rördrom. Mellan träden födosökte flockar av grönsiskor och ett 50-tal stjärtmesar. Ett par av oss såg även en trädkrypare.

Stjärtmes vid Silvåkratornet

Vägen söderut från Silvåkratornet – här dök en 2k kungsörn upp och flög förbi oss på tämligen nära håll.

Kungsörnen nära Krankesjön

Bulltofta vattenverk i Valdemarsro – i Segeån sökte vi en kungsfiskare, snart kom den blå blixten flygande efter ån och passerade till allas förtjusning strax över våra huvuden. I ån rörde sig en rörhöna.

Swedechrome i Malmö norra hamn – nytt försök att hitta flocken med berglärkor. Denna gång hade vi bättre besked om vägen till Ökensjön, som ligger i ett tippningsområde norr om terminal-området. Emellertid visade sig tiden alltför knapp för att hinna gå den dryga kilometern ut, så försöket fick avbrytas. Terrängen var delvis oländig och tre av oss gick ner sig i en sörja av ruttna slam-massor. Doften av lervällingen var inte angenäm! Annars är lokalen bra ur fågel-synpunkt. MÖX har en bra karta och information om platsen (och andra bra lokaler i Malmö-området). Tyvärr googlade vi inte i tid på detta.

Minne från Swedechrome

Under resan sågs många röda glador, ormvråkar (några Börringe), fjällvråkar, havsörnar, tornfalkar och råkor.

P-Gs obligatoriska gruppfoto - från vänster Jarl Schubert, Olle Mauritzon, Eva Pettersson, Leif Lindholm, Gunnar Siljestrand, Torbjörn Winqvist, Hans-Georg Wallentinus, Marianne och Anders Sundqvist, Kerstin Nordenadler, Kari Ottesen, Monica Ahlberg, Rudi Edelberger, Ritva Elg och Karin Hendahl.

Sedda arter inkl vilka dagar de sågs

		10 jan.	*11 jan.*	*12 jan.*	*13 jan.*	*Summa dagar*
Knölsvan	*Cygnus olor*	*1*	*1*	*1*		*3*
Mindre sångsvan	*Cygnus columbianus*		*1*			*1*
Sångsvan	*Cygnus cygnus*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Sädgås	*Anser fabalis*		*1*		*1*	*2*
Bläsgås	*Anser a. albifrons*		*1*		*1*	*2*
Fjällgås	*Anser erythropus*				*1*	*1*
Grågås	*Anser a. anser*		*1*	*1*	*1*	*3*
Kanadagås	*Branta c. canadensis*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Vitkindad gås	*Branta leucopsis*		*1*		*1*	*2*
Bläsand	*Anas penelope*	*1*	*1*	*1*		*3*
Kricka	*Anas c. crecca*		*1*	*1*		*2*
Gräsand	*Anas p. platyrhynchos*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Brunand	*Aythya ferina*	*1*				*1*
Vigg	*Aythya fuligula*	*1*	*1*	*1*		*3*
Ejder	*Somateria m. mollissima*			*1*		*1*
Alfågel	*Clangula hyemalis*		*1*			*1*
Knipa	*Bucephala c. clangula*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Småskrake	*Mergus serrator*		*1*	*1*		*2*
Storskrake	*Mergus m. merganser*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Fasan	*Phasianus colchicus ssp.*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Smålom	*Gavia stellata*		*1*			*1*
Smådopping	*Tachybaptus r. ruficollis*	*1*	*1*			*2*
Skäggdopping	*Podiceps c. cristatus*	*1*	*1*			*2*
Storskarv	*Phalacrocorax c. carbo*	*1*	*1*	*1*		*3*
Toppskarv	*Phalacrocorax a. aristotelis*			*1*		*1*
Rördrom	*Botaurus s. stellaris*				*X?*	*0*
Gråhäger	*Ardea c. cinerea*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Röd glada	*Milvus m. milvus*	*1*	*1*		*1*	*3*
Havsörn	*Haliaeetus albicilla*		*1*	*1*	*1*	*3*
Blå kärrhök	*Circus c. cyaneus*				*1*	*1*
Duvhök	*Accipiter g. gentilis*		*1*			*1*
Sparvhök	*Accipiter n. nisus*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Ormvråk	*Buteo b. buteo*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Fjällvråk	*Buteo l. lagopus*		*1*	*1*	*1*	*3*
Kungsörn	*Aquila c. chrysaetos*				*1*	*1*
Tornfalk	*Falco t. tinnunculus*		*1*	*1*	*1*	*3*
Stenfalk	*Falco columbarius aesalon*		*1*	*1*		*2*
Jaktfalk	*Falco rusticolus*			*1*		*1*
Pilgrimsfalk	*Falco p. peregrinus*	*1*		*1*		*2*
Rörhöna	*Gallinula c. chloropus*				*1*	*1*
Sothöna	*Fulica a. atra*	*1*	*1*	*1*		*3*
Tofsvipa	*Vanellus vanellus*		*1*			*1*
Skärsnäppa	*Calidris maritima*			*1*		*1*
Storspov	*Numenius a. arquata*			*1*		*1*
”Isländsk rödbena”	*Tringa totanus robusta*		*1*	*1*		*2*
Skrattmås	*Larus ridibundus*	*1*	*1*	*1*		*3*
Fiskmås	*Larus c. canus*	*1*	*1*	*1*		*3*

Gråtrut	*Larus a. argentatus*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Havstrut	*Larus marinus*	*1*	*1*	*1*		*3*
Tamduva	*Columba livia (domest.)*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Skogsduva	*Columba oe. oenas*		*1*			*1*
Ringduva	*Columba p. palumbus*		*1*	*1*	*1*	*3*
Turkduva	*Streptopelia d. decaocto*		*1*	*1*		*2*
Hornuggla	*Asio otus*	*1*				*1*
Kungsfiskare	*Alcedo atthis ispida*				*1*	*1*
Större hackspett	*Dendrocopos m. major*				*1*	*1*
Ängspiplärka	*Anthus p. pratensis*		*1*	*1*		*2*
Vattenpiplärka	*Anthus s. spinoletta*			*1*		*1*
Forsärla	*Motacilla c. cinerea*		*1*			*1*
Gärdsmyg	*Troglodytes t. troglodytes*			*1*		*1*
Järnsparv	*Prunella m. modularis*			*1*		*1*
Rödhake	*Erithacus r. rubecula*		*1*			*1*
Svarthakad buskskvätta	*Saxicola torquatus*		*1*			*1*
Koltrast	*Turdus m. merula*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Björktrast	*Turdus pilaris*		*1*		*1*	*2*
Skäggmes	*Panurus b. biarmicus*			*1*		*1*
Stjärtmes	*Aegithalos c. caudatus*				*1*	*1*
Entita	*Parus p. palustris*				*1*	*1*
Blåmes	*Parus c. caeruleus*		*1*	*1*	*1*	*3*
Talgoxe	*Parus m. major*		*1*		*1*	*2*
Nötväcka	*Sitta e. europaea*				*1*	*1*
Trädkrypare	*Certhia f. familiaris*				*1*	*1*
Varfågel	*Lanius e. excubitor*				*1*	*1*
Skata	*Pica p. pica*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Kaja	*Corvus m. monedula*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Råka	*Corvus f. frugilegus*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Kråka	*Corvus corone cornix*	*1*	*1*	*1*	*1*	*4*
Korp	*Corvus c. corax*	*1*		*1*	*1*	*3*
Stare	*Sturnus v. vulgaris*		*1*	*1*	*1*	*3*
Gråsparv	*Passer d. domesticus*		*1*	*1*		*2*
Pilfink	*Passer m. montanus*		*1*	*1*	*1*	*3*
Bofink	*Fringilla c. coelebs*		*1*		*1*	*2*
Grönfink	*Carduelis c. chloris*		*1*	*1*	*1*	*3*
Steglits	*Carduelis c. carduelis*	*1*		*1*	*1*	*3*
Grönsiska	*Carduelis spinus*				*1*	*1*
Vinterhämpling	*Carduelis f. flavirostris*		*1*			*1*
Stenknäck	*Coccothraustes c. coccothraustes*	*1*				*1*
Gulsparv	*Emberiza c. citrinella*			*1*	*1*	*2*
Kornsparv	*Emberiza c. calandra*		*1*			*1*
Totalt antal:	*88 arter (+ ev. rördromsspår)*	*32*	*61*	*53*	*47*	